# Türkiye'nin İşlevsel Bölgeleri

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

## KOLAY Isınma Soruları (1–10)

**1** **D – Y – D – Y**

Kurumların hizmet türleri farklı olduğu için sınırları örtüşmez. Kalkınma ajansları bölgesel kalkınmayı ve iş birliğini destekler.

**2** **1–b 2–c 3–d 4–a**

Aynı yer, aynı anda birden fazla işlevsel bölgenin parçası olabilir.

**3** **C) Kızılçam ormanlarının yayılış gösterdiği alan**

Tek bir unsurun (bitki örtüsü) benzerliğine göre belirlenmiştir; diğerleri işlevseldir.

**4** **D) Vali**

Kaymakam ilçenin, muhtar köy ve mahallenin yöneticisidir.

**5** **12 – 26 – 81**

Düzey 1, Düzey 2 bölgelerinin gruplanmasıyla oluşturulmuştur.

**6** **B) Genellikle bir merkez etrafında örgütlenmeleri ve zamanla değişebilen dinamik bir yapıya sahip olmaları**

Bölge merkezi, hizmetin denetlendiği ve düzenlendiği odaktır.

**7** **E) Ülkeye ait istatistiki verileri bilimsel yöntemlerle düzenli olarak toplamak ve yayımlamak**

Planlamaların başarısı güvenilir istatistiklere bağlıdır.

**8** **A) Kamu, özel sektör ve sivil toplum iş birliğini geliştirerek bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak**

Ajanslar mali ve teknik destekle yerel potansiyeli harekete geçirir.

**9** **A) Hizmetlerin her yere daha düzenli, hızlı ve denetimli biçimde ulaştırılması**

Tek merkezden bütün ülkeye verimli hizmet götürmek güçtür.

**10** **C) 26**

Her Düzey 2 bölgesinde bir kalkınma ajansı bulunur; bu nedenle ajans sayısı 26'dır.

## ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **C) I ve II**
Her kurum kendi hizmetinin gereğine ve doğal koşullara göre sınır çizer; tek tip sınır zorunluluğu yoktur.

12 **D) Barajların, sulamanın ve taşkın korumanın havza bütünlüğü içinde planlanması gerekmesi**
Su kaynakları havza ölçeğinde yönetildiğinde verimli kullanılır.

13 **E) Nüfusu ve önemi artan ilçelere kamu hizmetlerinin daha yakından ulaştırılması ihtiyacı**
Yeni iller hizmetlerin halka yaklaşmasını ve bölgesel gelişmeyi hedefler.

14 **B) Karayolları Genel Müdürlüğünün bir bölge müdürlüğü**
Bölge müdürlükleri kamu kurumu hizmet bölgeleridir.

15 **E) Bölgesel istatistiklerin toplanması ve Avrupa Birliği istatistikleriyle karşılaştırılabilir hâle getirilmesi**
Sınıflandırma, bölgesel politikaların planlanması için ortak bir çerçeve sunar.

16 **B) Şekilsel bölge bir unsurun benzerliğine, işlevsel bölge ise hizmet ve faaliyetlerin örgütlenmesine göre belirlenir.**
Örneğin bir iklim bölgesi şekilsel, bir ilçe ise işlevsel bir bölgedir.

17 **1–c 2–d 3–a 4–b**
Her kurum kendi hizmetine uygun bölge örgütlenmesi yapar.

18 **A) Merkezin büyümesi ve çevresiyle ulaşım bağlantılarının güçlenmesi**
İşlevsel bölgeler dinamiktir; merkezler arası etkileşim arttıkça işlevleri güçlenir.

19 **D) 26 bölge**
Düzey 2 bölgeleri benzer özellikteki illerin birleşmesiyle oluşur.

20 **Örnek: Yönetsel bölge: bağlı bulunulan il ve ilçe. İstatistiki bölge: ilin bulunduğu Düzey 2 ve Düzey 1 bölgesi. Planlama bölgesi: ilin bağlı olduğu kalkınma ajansının sorumluluk alanı.**
Karayolları, DSİ, Orman bölge müdürlükleri gibi hizmet bölgeleri de örnek verilebilir.

## ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **B) Bu il, sağlık hizmeti bakımından sınırları il sınırını aşan bir işlevsel bölgenin merkezidir.**
İşlevsel bölgenin sınırını hizmetin ulaştığı alan belirler, idari sınır değil.

22 **A) Kent Z**

Z; havalimanı, üniversite, çok sayıda bölge müdürlüğü ve bölge hastanesiyle çevresine hizmet veren bir merkezdir.

23 **D) I ve III**

Düzey 2, benzer illerden oluşur; Düzey 1 ise Düzey 2 birimlerinin birleştirilmesiyle oluşturulur; Düzey 3 il düzeyindedir.

24 **C) 3,1**

81 ÷ 26 ≈ 3,1. (Bir Düzey 1 bölgesinde ise ortalama 2,2 Düzey 2 bölgesi vardır.)

25 **E) Bölgedeki bir kadın kooperatifine yöresel ürünlerini paketleyip pazarlaması için mali ve teknik destek verilmesi**

Ajanslar yerel potansiyeli harekete geçiren projelere destek verir.

26 **B) İşlevsel bölge sınırlarının hizmetin türüne göre değiştiğini**

Bir yer farklı hizmetler için farklı merkezlere bağlı olabilir.

27 **E) I, II ve III**

Bölgeler amaca göre çizilir, bir yer birden fazla bölgeye ait olabilir ve işlevsel bölgelerin önemi etkileşime göre değişir.

28 **C) Yeni ilin nüfusunun hızla azalması ve kamu hizmetlerinin uzaklaşması**

İl olmak hizmetleri yaklaştırır ve genellikle kentin çekiciliğini artırır.

29 **D) Planlama bölgesi**

Türkiye'de planlama bölgelerinde kalkınma ajansları ve bölge kalkınma idareleri görev yapar.

30 **Örnek: 1) Uzak yerlerdeki vatandaşların hizmete ulaşması zorlaşır, işlemler çok uzun sürer. 2) Merkezin iş yükü artar; yerel ihtiyaçlar ve doğal koşullar dikkate alınamadığı için hizmetin kalitesi düşer.**

Bölgeler arası eşitsizliğin artması, acil durumlara geç müdahale gibi yanıtlar da kabul edilir.